

Meer tussen hemel en aarde (11)

DE TUIGEN WORDEN MINDER MAAR DE ZIN NEEMT TOE

Die woorden komen nu al een week lang voortdurend terug in mijn gedachten. Ze werden met een aangenaam Vlaamse tongval uitgesproken door gastenpater Ivo Cleiren van de Abdij van Tongerlo. Met een groepje kerkleden van De Ark waren we daar een weekeinde op retraite, en we spraken met elkaar over sterven, over voltooid leven, over onze voorstellingen van wat er is over de grens van de dood.

Pater Ivo sprak over het ouder worden. Of eigenlijk sprak hij over onze drie levens, met een prachtig beeld van een andere Belgische pater, de jezuïet Luc Versteyleen. Ons eerste leven brengen we door in de baarmoeder. Wat wij de geboorte noemen is, van binnenuit gezien, een sterven: je verlaat de veilige schemer van de moederschoot, je moet door de benauwenis van een donkere tunnel heen, en er wordt een levenskoord afgesneden. De boreling komt in een realiteit terecht die tevoren volstrekt onvoorstelbaar was.

Het tweede leven is dat van de zintuigen, van geur en kleur en klank en smaak en tast. Dat is wat wij 'het leven' noemen, het leven waarbinnen deze column wordt geschreven en gelezen. Daarna volgt het derde, net zo onvoorstelbaar voor ons als het huidige leven voor een ongeborene. Weer moeten we door een donkere poort, weer wordt een levensdraad afgesneden. En net als bij de geboorte geldt: het is onherroepelijk, je kunt het hooguit een beetje uitstellen maar het komt toch een keer en je kunt niet terug.

We spraken erover dat het ouder worden in dit perspectief niet alleen inleveren en aftakelen is, maar ook toelevens naar wat voorbij die grens ligt, in vertrouwen en verwachting. In dat verband zei pater Ivo de woorden uit de titel – dan gaat het zó met de zintuigen, zei hij: de tuigen worden minder maar de zin neemt toe. Uiteindelijk, zei hij, vallen bij de dood de tuigjes helemaal af maar de zin komt tot volheid.

Dat is je hele leven al gaande, zei de gastenpater. Al betrekkelijk vroeg in je leven beginnen je ogen minder te worden, maar intussen rijpt je blik: je leert steeds meer met mededogen en liefde om je heen te kijken – als het goed is komt dat met de jaren. Ziedaar het toenemen van de zin terwijl het tuig aan kracht inboet.

Vandaag is het Eeuwigheidszondag, de dag waarop in De Ark en veel andere protestantse kerken de namen worden genoemd van de gemeenteleden die in de afgelopen twaalf maanden zijn gestorven. Of, in het beeld van de drie levens: zijn herboren in Gods licht, de zintuigen voorbij. We zeggen dat zij ons zijn voorgedaan. De meesten van ons hebben geen haast om hen te volgen: het zintuiglijke leven is zo overweldigend rijk, daar zijn we nog lang niet mee klaar.

Het is wel raadzaam om dat zintuiglijke leven te leven met aandacht en mededogen: intens – niet op een gulzige maar op een liefdevolle manier. Want de liefde gaat mee door de dood heen. Die is de rode draad waarop de drie levens zijn geregen.

26 november 2017, Piet van Veldhuizen
(zie noten op volgend blad)

Het verhaal van Luc Versteylen over de drie levens is te vinden op de website lieverleven.be.

De foto van pater Ivo Cleiren komt van [de website van de Abdij van Tongerlo](#).

[Terug naar Columns](#)

[Verder naar DeArkOnline](#)

[Terug naar Woordenmetzielenzin](#)